

Granskning av Göteborgs universitets ansökan om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen

Uppdraget

Göteborgs universitet har den 7 mars 2019 ansökt hos Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen.

För granskning av ansökan har UKÄ utsett följande sakkunniga: professor Pär Salander (ordförande), Umeå universitet, docent Mariann Olsson, anknuten till Karolinska institutet, kurator och arbetslivsföreträdare Monica Nordlander, Örebro läns landsting, och studentrepresentant Thea Sandqvist, Linköpings universitet.

Baserat på vårt yttrande daterat den 17 december 2019 fattade UKÄ ett beslut om att ge Göteborgs universitet möjlighet att komplettera sin ansökan. Detta då bedömningen var att bedömningsgrunden säkring av examensmålen är otillfredsställande. Denna granskning berör därför endast bedömningsgrunden säkring av examensmålen under bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat. För bedömningen av övriga bedömningsområden hänvisas till yttrandet daterat 17 december 2019.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen samt utifrån de krav som finns sammanställda i *Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen*. Underlag för bedömningen har varit den kompletterande redogörelsen som Göteborgs universitet lämnat in till UKÄ den 16 juni 2020.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Säkring av examensmålen

Bedömargruppen har tagit del av Göteborgs universitets komplettering av ansökan om hälso- och sjukvårdskuratorsexamen med referens till UKÄ:s tidigare beslut 2019-12-17 om förlängd tid för komplettering (refnr 42-00181-19).

Göteborgs universitets komplettering tar fasta på de svagheter som bedömargruppen påpekat framför allt inom området ”Utformning, genomförande och resultat – säkring av examensmålen”.

För det första: Bedömargruppen påpekade att det fanns en akademisk/teoretisk slagsida i ansökan som ju gällde en yrkesexamen. Det fanns oklarheter hur det mer vardagligt kliniska perspektivet genomsyrades i utbildningen. Göteborgs universitet har i sin komplettering reviderat kursplanerna för ”Möten, metoder och etik I & II” genom att på ett pedagogiskt tydligare sätt engagera kliniskt verksamma kuratorer i undervisningen samtidigt som man förstärkt bedömningen av studenternas förmåga att analysera kliniska fall. Dessutom har man lagt till viss kliniskt relevant litteratur kring relation och behandling. Det kliniska perspektivet framkommer också tydligare då man utökat antalet fältförelagda dagar under kursen ”Tillämpad teori och juridik inom hälso- och sjukvårdskuratorns område”.

Datum
2020-08-24Reg.nr
42-00181-19

För det andra: Bedömargruppen påpekade att halva utbildningen (Valfri kurs, Vetenskaplig metod och Vetenskapligt arbete), dvs 30hp, inte explicit var kopplade till kunskapsområdet hälso- och sjukvård. I den reviderade utbildningsplanen har Valfri kurs samt Vetenskapligt arbete fått denna nödvändiga koppling. Bedömargruppen konstaterar också att institutionen utvecklat nya valfria kurser med uppenbar koppling till kuratorsarbete inom hälso- och sjukvård.

Lärosätet har även genomfört ytterligare revideringar, framför allt av karaktären förtydliganden, av tidigare kursplaner.

Sammantaget anser bedömargruppen att Göteborgs universitet har reviderat och förtydligat kursplanerna på ett sätt som gör att den aktuella utbildningen knyts närmare kurators professionsrelaterade arbetsfält på ett tillfredsställande sätt. Bedömargruppen anser därför att Göteborgs universitet nu har förutsättningar att ge utbildning för hälso- och sjukvårdskuratorexamen.

De sakkunnigas rekommendation

Vi föreslår att UKÄ beslutar att ge Göteborgs universitet tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorexamen.

För bedömargruppen

Pär Salander

Mariann Olsson

Granskning av Göteborgs universitets ansökan om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen

Uppdraget

Göteborgs universitet har den 7 mars 2019 ansökt hos Universitetskanslersämbetet (UKÄ) om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen. Vi, professor Pär Salander (ordförande), Umeå universitet, docent Mariann Olsson, anknuten till Karolinska institutet, kurator och arbetslivsföreträdare Monica Nordlander, Örebro läns landsting, och studentrepresentant Thea Sandqvist, Linköpings universitet, har fått i uppdrag av UKÄ att granska ansökan.

Bedömning

Vår bedömning har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen samt utifrån de krav som finns sammanställda i *Vägledning för ansökan om tillstånd att utfärda examen*. Uppdraget ligger inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning (*Nationellt system för kvalitetssäkring av högre utbildning. Redovisning av ett regeringsuppdrag, Rapport 2016:15*). Underlag för bedömningen har varit Göteborgs universitets ansökan om examenstillstånd med komplettering samt intervjuer som genomfördes den 1 oktober 2019. Vid detta tillfälle genomfördes gruppvisa samtal med lärosätets ledning, institutions- och utbildningsledning, studenter och lärare samt med verksamhetsföreträdare för Västra Götalandsregionen. Vår bedömning redovisas i bilaga 1. Bedömningen sammanfattas i ett samlat omdöme med motivering.

Bedömargruppens preliminära yttrande har skickats till lärosätet på delning, för att påpeka eventuella faktafel. Delningstiden var tre veckor. Det svar som lärosätet inkom med framgår av bilaga 2. Vi har tagit del av lärosätets svar, och i de fall där vi gjort bedömningen att det varit relevant har ändringar gjorts i yttrandet.

De sakkunnigas rekommendation

Vi föreslår att UKÄ beslutar att ge Göteborgs universitet förlängd tid för komplettering med avseende på bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat. Av vårt yttrande framgår vilka åtgärder lärosätet bör vidta för att bristerna i bedömningsområdet ska avhjälpas.

För bedömargruppen
Pär Salander

Bilaga 1

De sakkunnigas motiveringar

Lärosäte	Examenstillstånd	ID-nr
Göteborgs universitet	Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen	A-2019-03-4702
<p>Bedömningsområde: Förutsättningar</p> <p>Yrkesexamen</p> <p>Omdöme: Tillfredsställande</p> <p>Motivering: <i>Angiven examen är reglerad och ryms inom examensordningen.</i></p> <p>Göteborgs universitet ansöker om tillstånd att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen (<i>Clinical Social Work Program with focus on Health Care</i>). Bedömggruppen konstaterar att det planerade programmet och den angivna examen följer den fastställda examensbeskrivningen. Utbildningen omfattar 60 högskolepoäng, ligger på avancerad nivå och har krav på självständigt arbete. Socionomexamen eller annan motsvarande examen är förkunskapskrav. Den engelska titeln behöver revideras för att anpassas till Universitets- och högskolerådets benämning på examen – <i>Master of Science in Health Care Counseling</i>.</p> <p><i>Utbildningens innehåll inklusive eventuella inriktningar har rimlig omfattning och avgränsning i förhållande till yrkesexamen.</i></p> <p>Vid Institutionen för socialt arbete ges under socionomutbildningen en obligatorisk kurs – Sociala perspektiv på hälsa och ohälsa. Den planerade utbildningen på 60 högskolepoäng innebär en progression inom detta fält till yrkesexamen på avancerad nivå. Utbildningen innehåller sex obligatoriska kurser och en valbar, och följer en fast programstruktur. Fyra av de sex obligatoriska kurserna är nya och planerade specifikt med avseende på hälso- och sjukvårdskuratorers behov. Av ansökan framkommer att lärosätet avser att erbjuda en utbildning som ger förutsättningar för att få legitimation som hälso- och sjukvårdskurator och som samtidigt underlättar masterexamen och är forskningsförberedande.</p> <p>Verksamhetsförlagda inslag förekommer under en delkurs. Omfattningen, som inte framgår av ansökan men klargörs under intervjuerna, är två dagar per vecka. Interprofessionellt lärande (IPL) förekommer på socionomprogrammet men har inte planerats för det aktuella hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet. Den fastställda examensbeskrivningen kräver inte verksamhetsförläggning av delar av utbildningen, men bedömggruppen anser att en stark anknytning till fältet är en förutsättning för att nå de uppsatta målen för yrkesexamen. Utbildningsprogrammet bedöms ha en akademisk inriktning i stor utsträckning och bedömggruppen vill rekommendera lärosätet att förstärka den kliniska anknytningen.</p> <p><i>I ett rikstäckande perspektiv finns ett allmänt intresse av att examen får utfärdas.</i></p> <p>En ny legitimation för hälso- och sjukvårdskuratorer kräver yrkesexamen i ovan nämnda omfattning. Enligt ansökan bedömer lärosätet att utbildningen kommer att attrahera såväl redan yrkesverksamma</p>		

hälso- och sjukvårdskuratorer som nyutbildade socionomer från Västra Götalandsregionen och det väljer därför att ge kursen både på hel- och halvfart. Under intervjuerna framkommer att grundtanken är att starta med att ge utbildningen på halvfart för att möjliggöra för redan yrkesverksamma hälso- och sjukvårdskuratorer att gå programmet. Lärosätet kan starta utbildningen hösten 2020 och anta 25–30 studenter varje år. Vid högt söktryck kommer troligen lottning att användas för antagningen. Bedömargruppen anser att det allmänna intresset för den aktuella utbildningen är stort både utifrån ett regionalt och ett nationellt perspektiv.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Personal (Lärarkompetens och lärarkapacitet)

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Antalet lärare och deras sammantagna kompetens (vetenskapliga, professionsrelaterade och pedagogiska) är adekvat och står i proportion till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt.*

Ansökan visar på en lärargrupp, som kommer att undervisa i programmet på totalt motsvarande 1,35 heltidstjänst. Under intervjuerna betonas att detta är en "kärngrupp" bestående av lärare som har erfarenhet såväl av kuratorsarbete inom hälso- och sjukvårdens olika områden som av högskolepedagogik. Utöver dessa kommer ytterligare lärarkapacitet från institutionen att användas. Sådan kapacitet kan komma att hämtas från den egna institutionen, som till exempel har en stark tradition av undervisning inom familjeterapi och andra terapeutiska inriktningar samt i handlednings- och konsultationsmetodik. En programkoordinator alternativt studierektor för programmet kommer att tillsättas enligt uppgift i intervjuerna.

Det finns tillgång till yrkesverksamma handledare med erfarenhet från grundutbildningen men ansökan tydliggör inte om eller hur dessa kommer att användas utanför verksamhetsförlagd utbildning (VFU). För att förstärka utbildningens kliniska anknytning rekommenderar bedömargruppen att lärosätet tydligt utvecklar hur pedagogiskt erfarna lärare med gedigen yrkeserfarenhet planeras bidra till sådan anknytning. Det finns en avsiktsförklaring om samarbete från regionen men det framkommer även i intervjuerna att tillgången till VFU-platser är en fråga som behöver ytterligare planering. Lärosätets målsättning är att handledarna ska vara legitimerade hälso- och sjukvårdskuratorer och helst ha genomgått institutionens egen handledarutbildning vilket bedömargruppen ser som positivt.

Sammantaget anser bedömargruppen att lärarnas vetenskapliga och pedagogiska kompetens är god i relation till utbildningens volym, innehåll och genomförande på kort och lång sikt. Hur professionsrelaterad kompetens kommer utbildningen till del behöver dock framställas tydligare.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Utbildningsmiljön

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Det finns en för utbildningen tillfredsställande vetenskaplig och professionsinriktad miljö och verksamheten bedrivs så att det finns ett nära samband mellan forskning och utbildning.*

Vid Institutionen för socialt arbete erbjuds en stimulerande vetenskaplig miljö och det finns en tydlig vilja att förstärka yrkesutbildningen. Institutionen har ett väletablerat system för forskningsanknytning

Datum
2019-12-17Reg.nr
42-00181-19

av undervisningen, och ansökan anger flera exempel på pågående forskning av relevans för hälso- och sjukvårdskuratorsprogrammet. En forskningsstrategisk grupp med uppdrag att föra forskningsstrategiska diskussioner har nyligen tillsatts, varför programmets position i relation till forskningssatsningar ännu är oklar.

Ansökan med kompletteringar ger begränsad information om hur kopplingen till professionens forskningsfrågor kommer att se ut, men intervjuerna ger vid handen att det bland annat finns flera fältanknutna doktorander som kan underlätta en sådan koppling, vilket bedömargruppen ser som positivt. Dessutom berörs undervisnings- eller forskningssamarbete med medicinsk fakultet inom området global hälsa och epidemiologi. Vid intervjuerna nämns även en kontakt med ämnet vårdvetenskap beträffande patientcentrerad vård.

Av intervjuerna framgår att involveringen av hälso- och sjukvårdens olika huvudmän är en utmaning, även om det vid lärosätet finns en vicerektor med särskilt ansvar för samverkansfrågor, som kan fungera som ett stöd. Bedömargruppen ser det som angeläget att det självständiga arbetet knyts till hälso- och sjukvårdskuratorers forskningsfrågor på ett tydligare sätt än vad ansökningshandlingarna anger.

Bedömningsområde: Förutsättningar**Resurser****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Det finns tillgång till en stabil och ändamålsenlig infrastruktur. De tillgängliga resurserna utnyttjas effektivt för att hålla en hög kvalitet i verksamheten.*

Lärosätet uppger i intervjuerna att resurserna för den nya utbildningen är goda. Det finns möjligheter att göra omfördelningar inom samhällsvetenskapliga fakulteten, men detta kommer troligen inte att behövas. Enligt ansökan finns ändamålsenliga lokaler för såväl föreläsningar som seminarier och grupparbeten. Lokaler utrustade för *Active Learning Classroom*-pedagogik finns och en ny digital plattform, Canvas, är installerad. Dessutom finns möjlighet till handledning i akademiskt skrivande, något som anges vara speciellt viktigt för studenter vars grundutbildning ägde rum för några år sedan. Det administrativa och studentvägledande stödet beskrivs väl, men i ansökan saknas analys av om eller hur behovet kommer att ändras för att räcka även för de nya studenterna. Intervjuerna klargjorde att det finns en beredskap på detta område.

Det finns ett utvecklat kvalitetssäkringssystem samt policyer och strukturer för att utveckla pedagogiken genom engagemang från såväl institutionen som fakulteten och universitetet. Såväl summativa som formativa utvärderingar kommer att användas i programmet.

Bedömargruppen anser att det finns förutsättningar för att utnyttja lärosätets resurser effektivt och vill betona behovet av en noggrann uppföljning av användbarheten av den nya utbildningen.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet förutsättningar**Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** Bedömargruppens uppfattning är vid en sammanvägd bedömning att lärosätets förutsättningar för att ge hälso- och sjukvårdskuratorsutbildning är tillfredsställande och att

utbildningens upplägg och innehåll i stort motsvarar den nationella examensbeskrivningen. När det gäller programmets innehåll, omfattning och avgränsningar i relation till hälso- och sjukvårdskuratorns yrkesverksamhet anser bedömargruppen dock att det har en stark akademisk inriktning och vill rekommendera lärosätet att förstärka den kliniska anknytningen. Bedömargruppen menar att det ur ett regionalt och ett nationellt perspektiv finns ett allmänt intresse för att lärosätet ska få utfärda aktuell yrkesexamen.

När det gäller lärarresurser anser bedömargruppen att tillräcklig kapacitet och kompetens finns tillgänglig vid lärosätet. Utbildningen kännetecknas av en relevant och professionsinriktad miljö och en stabil infrastruktur. Lärosätet uppmanas att planera för ett brett sammansatt programråd för uppföljning av det nya programmet.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Styrdokument (utbildningsplan och kursplaner)**

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Det finns utbildningsplaner och kursplaner för hela programmet*

Lärosätet redovisar hur arbetet med utbildningsplan och kursplaner har skett och att man vinnlagt sig om att medarbetare med erfarenhet av kuratorsarbete och forskning inom hälso- och sjukvårdsfältet har varit huvudansvariga. Man har även haft kontakt med professionsfältet, dock är det oklart i vilken omfattning. Utbildningsplanen har behandlats vid institutionens tillämpliga råd och diskuterats och godkänts preliminärt vid fakultetsstyrelse och utbildningsnämnd. Utbildningsplanen har även diskuterats vid rektors stabsmöte. Det enda som saknas är slutligt fastställande. Vad gäller kursplanerna så utformas de i enlighet med lärosätets fastställda riktlinjer. Av kursplanerna framgår hur undervisning och examination kommer att vara utformade. Det framgår hur kursplanerna sedan ska behandlas på institutionsnivå innan prefekt eller utbildningsansvarig fattar beslut. Föreliggande kursplaner är inte slutligt fastställda, utan revideringar kan förekomma inför slutligt fastställande.

Institutionen lutar sig emot lärosätets policy för kvalitetsutveckling, och vid intervjuerna framgick att det på institutionsnivå finns väl utarbetade rutiner för hur detta ska säkerställas, det vill säga hur kursplaner revideras utifrån utvärdering.

Bedömargruppen uppfattar att det finns en väl fungerande organisation och utarbetade rutiner för framtagning, utveckling och beslut kring utbildningsplan och kursplaner.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Säkring av examensmålen**

Omdöme: Inte tillfredsställande

Motivering: *Genom utbildningens utformning, genomförande och examination säkerställs inte att studenterna uppnått målen i examensordningen när examen utfärdas.*

Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen är en professionsexamen avsedd att utveckla och säkerställa kuratorsverksamheten i hälso- och sjukvården. Utbildningen ska vara teoretiskt såväl som kliniskt förankrad på avancerad nivå. Det föreslagna programmets VFU begränsas till inslag på kursen Tillämpad teori och juridik (7,5 högskolepoäng). Den övriga undervisningen sker på institutionen och

även om de formulerade lärandemålen söker knyta undervisningen till klinisk relevans så framträder inte detta på ett övertygande sätt. Bedömargruppen ser en svaghet i ansökan framför allt när det gäller att visa på att man kan realisera de nationella examensmålen som är kopplade till "färdighet och förmåga". När man i kursernas lärandemål talar om "metoder" så har bedömargruppen svårt att se vad som menas och får heller ingen klarhet från den kompletterade litteraturlistan. Med beaktande av vetenskapen om att kuratorer i hälso- och sjukvård rör sig i ett *counseling*-orienterat arbetsfält, så förvånar det bedömargruppen att det i ett program på avancerad nivå saknas inslag som bekantar studenten med litteratur kring den professionella relationens betydelse i sig men också kring mer psykologiskt orienterade förståelse- och behandlingsmodeller, t.ex. kognitiv beteendeterapi (KBT) eller systemteoretiskt förhållningssätt. Detta blir än mer anmärkningsvärt när det i ansökan samtidigt framgår att den kompetensen finns inom ramen för institutionens övriga verksamhet.

Bedömargruppen menar därför att det finns en teoretisk och akademisk slagsida i ansökan som behöver åtgärdas. Utbildningen är ju primärt en yrkesexamen. Vid intervjuerna hänvisades här till att kursplanerna operationaliseras i studiehandledningarna och att "metoder" där kommer att framträda mer konkret inte minst i litteraturval. Man påtalade också att man ser lärarresurserna på de mer psykoterapeutiskt orienterade kurserna som resurser för hälso- och sjukvårdskuratorsutbildningen.

Utbildningsplanen innehåller tre kurser på sammanlagt 30 högskolepoäng (Valfri kurs, Vetenskaplig metod och Självständigt arbete) där det i ansökan inte framkommer något *krav* på att dessa ska kopplas till ett innehåll relevant för hälso- och sjukvård. Det är bedömargruppens bestämda uppfattning att såväl den valfria kursen som det självständiga arbetet av nödvändighet måste ha den kopplingen – det räcker inte med att kurserna är på avancerad nivå.

Bedömargruppen ser brister i ansökan framför allt vad gäller den kliniska kopplingen i utbildningen och huruvida utbildningen därför på ett optimalt sätt förbereder studenterna för kuratorsarbete i hälso- och sjukvård. Samtidigt förmedlas vid intervjuerna en öppenhet inför detta och möjligheter till korrigerande då man närmar sig detaljplaneringen av programmet. Med beaktande av detta anser bedömargruppen att lärosätet bör ha goda förutsättningar att åtgärda bristerna.

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat**Jämställdhet****Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Ett jämställdhetsperspektiv kommer att beaktas i utbildningens innehåll och utformning.*

Ansökan refererar här mer konkret till likabehandlingsombuden som relaterar både till studenter, lärare och ledning. I kompletteringen visar lärosätet också på arbetet med likabehandlingsdagar vilket inkluderar jämställdhet och hur dessa följs upp genom granskningar av hur examinations- och seminarieuppgifter formulerats. Det framgår även att flera kurser tar upp begrepp som är centrala för förståelsen av hur livsvillkor påverkar graden av hälsa och ohälsa. I övrigt hänvisar lärosätet mer allmänt till universitetets policy i dessa frågor.

Vad gäller utbildningens utformning hänger diskussionen om jämställdhet ihop med betydelsen och konsekvenserna av olika livsvillkor utifrån basala sociala variabler som kön, ålder, klass och etnicitet. Bedömargruppen noterar att flera kurser diskuterar jämställdhetsperspektivet i relation till konsekvenser för graden av hälsa och ohälsa.

Bedömargruppen menar att ett jämställdhetsperspektiv genomsyrar såväl utbildningens innehåll som utformning.

Sammanvägd bedömning av bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat

Omdöme: Inte tillfredsställande

Motivering: En sammanvägd bedömning av bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat ger vid handen att bedömningsområdet inte är tillfredsställande. Bedömargruppen finner att ansökan framför allt brister vad gäller tydlighet gällande utbildningens lärandemål i förhållande till examensmålen under "färdighet och förmåga" i examensbeskrivningen. Det gör att det finns en oklarhet kring programmets förutsättningar att förbereda studenterna för kuratorsfunktionen i hälso- och sjukvård. Bedömargruppen är också kritisk till att det inte i ansökan tydligt framgår att den valfria kursen, samt det självständiga arbetet, till sitt innehåll ska ha hög relevans för hälso- och sjukvårdens verksamhetsfält. Vid intervjuerna fick bedömargruppen dock intrycket att kursplaneprocessen fortgår och att nödvändiga revideringar kan förväntas. Med beaktande av detta anser bedömargruppen att lärosätet bör ha goda förutsättningar att åtgärda bristerna.

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Omdöme: Tillfredsställande

Motivering: *Utbildningen är användbar och förbereder studenter för ett föränderligt arbetsliv. Relevant samverkan sker med det omgivande samhället.*

Bedömargruppens uppfattning är att den planerade utbildningen arbetats fram i samförstånd med företrädare för arbetslivet. Av ansökan framgår att flera lärare på programmet kommer ha egen klinisk erfarenhet av att ha arbetat som kurator inom hälso- och sjukvård vilket ger en tydlig koppling till arbetslivet. I intervjuerna framkommer även att vissa moment och vissa kurser i utbildningen kan komma att belysas med hjälp av yrkesverksamma kuratorer inom hälso- och sjukvården vilket bedömargruppen ser som viktigt för att motverka eventuell akademisk slagsida.

Utbildningen leder till en yrkesexamen vilket innebär att en konkret och tillämpbar koppling till aktuellt arbetsliv är viktig, både för att utbildningen ska anses vara användbar och för att studenten ska kunna integrera teoretiska kunskaper med praktiska metoder. I ansökan framgår tydligt hur lärosätet planerat integrera en verksamhetsförlagd del av utbildningen i programmet. Möjligheten till ett induktivt lärande (det vill säga grundat på erfarenhet) inom hälso- och sjukvård under pågående handledning är avgörande och kompletterar den teoretiska grund som lärosätet erbjuder. I den skriftliga ansökan och även i intervjun framkommer att lärosätet vinnlagt sig om att upprätta en god samverkan med en god struktur gentemot vårdgivare i Region Halland, och i Göteborgsregionen. En samverkansgrupp mellan lärosätet och regionen nämns som ett forum för att diskutera volymfrågor och planera för samverkan runt studenterna. Vid intervjun framkommer även att lärosätet har ett utarbetat forum för interprofessionella samarbeten och interprofessionellt lärande (IPL) mellan olika studenter för att främja samverkan mellan professioner. Det framkommer även att det inte är planerat att utöka detta samarbete, vilket kan te sig problematiskt eftersom hälso- och sjukvårdskuratorns arbete till stor del bygger på samverkan med övriga professioner. I intervjuerna framkommer att förhoppningen är att många av socionomprogrammets studenter som söker IPL idag under

Datum
2019-12-17Reg.nr
42-00181-19

grundutbildningen ska söka till hälso- och sjukvårdskuratorsutbildningen.

Utbildningen riktas till en konkret yrkesgrupp med en uttalad målsättning att erbjuda specialistkompetens. Det faktum att studenter erbjuds möjligheten till specialisering direkt efter avslutat socionomprogram menar bedömaregruppen är bra. Det ställer krav på att utbildningen förbereder studenten för ett självständigt praktiskt och pragmatiskt yrkesliv. Idag har många kuratorer inom hälso- och sjukvård grundläggande psykoterapiutbildning som en påbyggnad eftersom psykoterapeutisk samtalsmetod efterfrågas. Vid intervjuerna med lärosätet framkommer att studenten har möjlighet att profilera sin utbildning psykoterapeutiskt genom den valbara kursen på 7,5 högskolepoäng, vilket bedömaregruppen anser vara bra.

Lärosätet uppger i sin ansökan att det planerar att ha ett fortsatt kunskapsutbyte med handledare genom att erbjuda dagar av fortbildning, vilket ur ett arbetslivsperspektiv bör ses som berikande.

Bedömaregruppen anser att lärosätets planerade upplägg med möjligheten att kombinera deltidstudier med deltidsarbete för redan yrkesverksamma, som inte omfattas av övergångsreglerna, är positivt ur ett arbetslivsperspektiv.

Sammanfattningsvis anser bedömaregruppen att utbildningen är användbar och förbereder för kurativt arbete inom hälso- och sjukvård.

Bedömningsområde: Studentperspektiv**Omdöme:** Tillfredsställande**Motivering:** *Utbildningen verkar för att studenterna ska ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.*

Från ansökan med kompletteringar framgår att Institutionen för socialt arbete har en hög ambition vad gäller studentinflytandet. Intervjuerna ger samma intryck. Studentfrågor har en tydlig roll på dagordningen i institutionens utbildningskommitté och även i institutionsrådet. Av ansökan och intervjuer framgår att studierektor har regelbundna mer informella studentdialoger, vilket bedömaregruppen ser som positivt. Det är också positivt att det enligt ansökan pågår ett arbete för att stärka studenters möjligheter att delta i beredande och beslutande processer.

Det saknas i ansökan en beskrivning av hur kursvärderingar sker och hur det säkerställs att resultatet av kursvärderingarna meddelas studenterna. Under intervjuerna framkommer dock att kursvärderingar sker på varje kurs och att man inom ramen för kvalitetssäkringsarbetet på lärosätet jobbar för att göra detta mer systematiskt. Det framkommer inte på ett tillfredsställande sätt hur man säkerställer att resultatet från kursvärderingarna återkopplas till studenterna. Under intervjuerna framkommer att tanken är att programkoordinator håller i mer formativa utvärderingar under utbildningens gång, något som bedömaregruppen ser som positivt. Det framgår under intervjuerna att det prövats på vissa kurser med gott resultat.

Något som heller inte framförs i ansökan är hur studenterna medverkat i framtagandet av den nya utbildningen. I intervjuerna framkommer att den nya utbildningen diskuterats vid både formella och informella träffar med studenterna på socionomprogrammet samt att studentrepresentanter funnits med när utbildningsplan och kursplaner diskuterats.

Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att utbildningen verkar för att studenterna ska ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

Samlat omdöme: Inte tillfredsställande

Motivering:

Sammanfattningsvis är bedömargruppens slutsats, utifrån ansökan, komplettering och genomförda intervjuer, att Göteborgs universitet inte uppfyller samtliga krav för att ge en hälso- och sjukvårdskuratorsexamen. Bedömargruppens uppfattning är att bedömningsområdet förutsättningar är tillfredsställande och att utbildningens upplägg och innehåll i stort motsvarar den nationella examensbeskrivningen. När det gäller programmets innehåll, omfattning och avgränsningar i relation till hälso- och sjukvårdskuratorns yrkesverksamhet anser bedömargruppen dock att det har en stark akademisk inriktning och vill rekommendera lärosätet att förstärka den kliniska anknytningen. Bedömargruppen menar att det ur ett regionalt och ett nationellt perspektiv finns ett allmänt intresse för att lärosätet ska få utfärda aktuell yrkesexamen. När det gäller lärarresurser anser bedömargruppen att tillräcklig kapacitet och kompetens finns tillgänglig vid lärosätet. Utbildningen kännetecknas av en relevant och professionsinriktad miljö och en stabil infrastruktur. Lärosätet uppmanas att planera för ett brett sammansatt programråd för uppföljning av det nya programmet.

Bedömningsområdet arbetsliv och samverkan bedöms som tillfredsställande. Sammanfattningsvis anser bedömargruppen att utbildningen är användbar och förbereder för kurativt arbete inom hälso- och sjukvård. Även studentperspektivet bedöms som tillfredsställande. Bedömargruppen menar att utbildningen verkar för att studenterna ska ta en aktiv roll i arbetet med att utveckla utbildningens innehåll och genomförande.

En sammanvägd bedömning av bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat ger vid handen att bedömningsområdet inte är tillfredsställande. Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen är en yrkesexamen. Detta ställer speciella krav på professionsteoretisk och klinisk anknytning i utbildningen. Här brister ansökan då den beskrivna utbildningen fått en viss akademisk slagsida och därför behöver en förstärkt klinisk anknytning. Bedömargruppen vill rekommendera lärosätet att tydliggöra den kliniska relevansen i lärandemålen kopplade till examensmålen i "färdighet och förmåga" samt att se över hur det kan säkerställas att såväl den valfria kursen som det självständiga arbetet får en hög relevans för hälso- och sjukvårdens verksamhetsfält. Samtidigt noterar bedömargruppen efter intervjuer med lärosätets ledning, institutionsledning, verksamhetsföreträdare för Västra Götalandsregionen samt lärare och studenter att det rimligtvis finns resurser och strukturer för förändring i klinisk riktning. Lärosätet bör därför ha goda förutsättningar att åtgärda nämnda brister. När det gäller jämställdhetsperspektiv är bedömningen att det genomsyrar såväl utbildningens innehåll som utformning.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår bedömargruppen att UKÄ beslutar att ge Göteborgs universitet möjlighet att inom sex månader komplettera sin ansökan om att utfärda hälso- och sjukvårdskuratorsexamen med avseende på bedömningsområdet utformning, genomförande och resultat.

Bilaga 2

Lärosätets svar på delning av preliminärt yttrande

Universitetskanslersämbetets examenstillståndsprövningar

Delningssvar – synpunkter på preliminärt yttrande

Lärosäte: [Göteborgs universitet]

Yrkesexamen: [Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen]

Lärosätet ges möjlighet att kontrollera innehållet i det preliminära yttrande och påpeka eventuella faktafel. Synpunkterna på yttrandet bör utgå från de bedömningsområden och bedömningsgrunder som ingått i prövningen.

Ange i tabellen vilken sida i yttrandet korrigeringen avser, vid behov kan tabellen byggas ut. Korrigeringarna bör hållas så kortfattade som möjligt. Observera att det inte är möjligt att inkomma med nyfakta som ej fanns tillgänglig i de ursprungliga underlagen.

Exempel

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	3	5	Antal helårsstudenter uppgår till 25, ej 45.

Bedömningsområde: Förutsättningar

Yrkesexamen			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
2	1	3	Västra Götalandsregionen, ej Västra regionen

Personal			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Utbildningsmiljön			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
3	1	4-5	Forskningsstrategisk grupp har tillsatts, ej kommitté
3	2	6	Stryk skrivelsen ...samt att det vid lärosätet finns en studierektorsfunktion just för samarbeten mellan institutionerna. Det finns ingen sådan funktion, däremot en vice rektor för samverkansfrågor. Se nästa korrigering.
3	3	1	Här bör noteras att det vid lärosätet finns en vicerektor med särskilt ansvar för samverkansfrågor vilket är ett stöd i involveringen av hälso- och sjukvårdens olika huvudmän.

--	--	--	--

Resurser			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Utformning, genomförande och resultat

Styrdokument			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Säkring av examensmålen			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering
5	2	3	Bör vara <i>i studiehandledningarna</i> , ej <i>studiehandledarnivå</i> .
5	3	2-3	På sidan 17 i vår ansökan anges att de valbara kurserna erbjuder fördjupning och specialisering. Med det avser vi fördjupning/specialisering inom huvdområdet. Detta tillsammans med att studenterna väljer kurser i dialog med programkoordinantor menar vi borgar för relevans.

Jämställdhet			
Sida	Stycke	Rad	Korrigering

Bedömningsområde: Arbetsliv och samverkan

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
6	5	9	Bör vara samverkansgrupp, ej samverkansprogram

Bedömningsområde: Studentperspektiv

Sida	Stycke	Rad	Korrigering
7	8	2	”både formella och” bör läggas till före ”formella träffar”

8	1	1	”såväl utbildningsplan som” bör läggas till innan ”kursplan”